

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐỀ THI TUYỂN SINH LỚP 10 TRƯỜNG THPT CHUYÊN
NAM ĐỊNH

Năm học: 2018 - 2019

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: TOÁN (chuyên)

Thời gian làm bài: 150 phút.

(Đề thi gồm: 01 trang)

Câu 1 (2,0 điểm).

a) Rút gọn biểu thức $P = \frac{x^2}{(x+y)(1-y)} - \frac{y^2}{(x+y)(1+x)} - \frac{x^2y^2}{(1+x)(1-y)}$.

b) Chứng minh rằng $\sqrt{1 + \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2}} + \sqrt{1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2}} + \dots + \sqrt{1 + \frac{1}{2017^2} + \frac{1}{2018^2}} < 2018$.

Câu 2 (2,0 điểm).

a) Giải phương trình $2\left((1-x)\sqrt{x^2+2x-1}+x\right)=x^2-1$.

b) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} x-3y-2+\sqrt{y(x-y-1)}+x=0 \\ 3\sqrt{8-x}-\frac{4y}{\sqrt{y+1}}=x^2-14y-8. \end{cases}$$

Câu 3 (3,0 điểm).

Cho đoạn thẳng AB và C là điểm nằm giữa hai điểm A, B . Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ là đường thẳng AB , vẽ nửa đường tròn đường kính AB và nửa đường tròn đường kính BC . Lấy điểm M thuộc nửa đường tròn đường kính BC ($M \neq B; M \neq C$). Kẻ MH vuông góc với BC ($H \in BC$), đường thẳng MH cắt nửa đường tròn đường kính AB tại K . Hai đường thẳng AK và CM giao nhau tại E .

a) Chứng minh $BE^2 = BC \cdot AB$.

b) Từ C kẻ $CN \perp AB$ (N thuộc nửa đường tròn đường kính AB), gọi P là giao điểm của NK và CE . Chứng minh rằng tâm đường tròn nội tiếp của các tam giác BNE và PNE cùng nằm trên đường thẳng BP .

c) Cho $BC = 2R$. Gọi O_1, O_2 lần lượt là tâm đường tròn nội tiếp các tam giác MCH và MBH . Xác định vị trí điểm M để chu vi tam giác O_1HO_2 lớn nhất.

Câu 4 (1,5 điểm).

a) Tìm tất cả các cặp số nguyên $(x; y)$ thỏa mãn $2x^2 + 5y^2 = 41 + 2xy$.

b) Có bao nhiêu số tự nhiên n không vượt quá 2019 thỏa mãn $n^3 + 2019$ chia hết cho 6.

Câu 5 (1,5 điểm).

a) Cho các số thực dương a, b thỏa mãn $\sqrt{a} + \sqrt{b} = 1$.

Chứng minh rằng $3(a+b)^2 - (a+b) + 4ab \geq \frac{1}{2}\sqrt{(a+3b)(b+3a)}$.

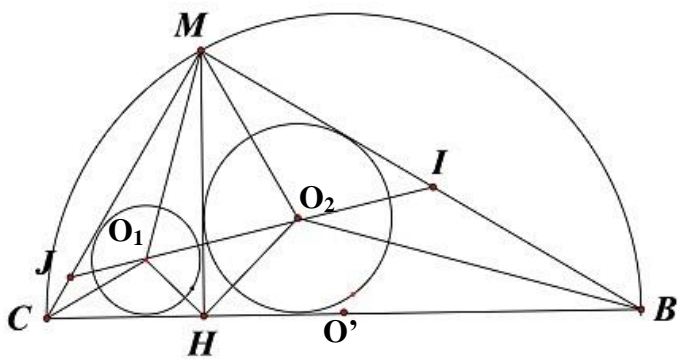
b) Cho 100 điểm trên mặt phẳng sao cho trong bất kỳ bốn điểm nào cũng có ít nhất ba điểm thẳng hàng. Chứng minh rằng ta có thể bỏ đi một điểm trong 100 điểm đó để 99 điểm còn lại cùng thuộc một đường thẳng.

Câu 1: (2,0 điểm)

Nội dung	Điểm
a) (1,0 điểm) Điều kiện: $x \neq -y; x \neq -1; y \neq 1$.	0,25
$P = \frac{x^3 + x^2 - y^2 + y^3 - x^3y^2 - x^2y^3}{(x+y)(1-y)(1+x)} = \frac{x^2 - xy + y^2 + x - y - x^2y^2}{(1-y)(1+x)}$	0,25
$= \frac{x^2 + x^2y + x - y}{1+x}$	0,25
$= x + xy - y.$	0,25
b) (1,0 điểm) Đặt $S = \sqrt{1 + \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2}} + \sqrt{1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2}} + \dots + \sqrt{1 + \frac{1}{2017^2} + \frac{1}{2018^2}}$.	0,25
Ta có $\sqrt{1 + \frac{1}{n^2} + \frac{1}{(n+1)^2}} = \sqrt{1 + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}\right)^2 + \frac{2}{n(n+1)}} \quad (n \in \mathbb{N}^*)$	
$= \sqrt{\left(1 + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}\right)^2} = 1 + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}.$	0,25
Áp dụng đẳng thức trên ta được $S = \left(1 + \frac{1}{1} - \frac{1}{2}\right) + \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \dots + \left(1 + \frac{1}{2017} - \frac{1}{2018}\right)$	0,25
$= 2018 - \frac{1}{2018} < 2018. \text{ (điều phải chứng minh)}$	0,25

Câu 2: (2,0 điểm)

Nội dung	Điểm
a) (1,0 điểm) Điều kiện: $x^2 + 2x - 1 > 0$.	
$2\left((1-x)\sqrt{x^2 + 2x - 1} + x\right) = x^2 - 1 \Leftrightarrow 2(1-x)\sqrt{x^2 + 2x - 1} = x^2 - 2x - 1 \quad (1)$	0,25
Đặt $\sqrt{x^2 + 2x - 1} = y. \quad (y \geq 0)$	
PT (1) trở thành $y^2 - 2(1-x)y - 4x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2 \\ y = -2x \end{cases}$	0,25
Với $y = 2$ thì $\sqrt{x^2 + 2x - 1} = 2 \Leftrightarrow x = -1 \pm \sqrt{6}$. (thỏa mãn điều kiện)	
Với $y = -2x$ thì $\sqrt{x^2 + 2x - 1} = -2x$ (vô nghiệm)	0,25

Mặt khác, theo câu trên ta có $CEB = BAE$ và $BAE = BNP$ suy ra $CEB = BNP$. (2)	0,25	
Từ (1) và (2) suy ra $PNE = PEN$ hay ΔPNE cân tại $P \Rightarrow NP = PE$.		
Vì $NP = PE$ và $BN = BE$ nên $BP \perp NE$.	0,25	
Suy ra BP là đường phân giác của các góc EBN và EPN . Do đó tâm đường tròn nội tiếp các tam giác BNE và PNE cùng nằm trên đường thẳng BP .	0,25	
c) (1,0 điểm).		
	<p>Gọi giao điểm của O_1O_2 với MB, MC lần lượt là I và J.</p> <p>Ta có $CMH = MBH$ (vì cùng phụ MCB).</p> <p>Suy ra $O_1MH = O_2BH$</p> <p>Mặt khác $O_1HM = O_2HB = 45^\circ$.</p> <p>Suy ra ΔMO_1H đồng dạng với ΔBO_2H.</p> <p>Do đó $\frac{O_1H}{O_2H} = \frac{MH}{HB}$ mà $\frac{MH}{HB} = \frac{MC}{MB}$</p> <p>$\Rightarrow \frac{O_1H}{O_2H} = \frac{MC}{MB}$.</p>	0,25
ΔO_1HO_2 đồng dạng với ΔCMB (vì $O_1HO_2 = CMB = 90^\circ$ và $\frac{O_1H}{O_2H} = \frac{MC}{MB}$).		
Suy ra $HO_2O_1 = MBC \Rightarrow MBC + HO_2I = 180^\circ$.	0,25	
Suy ra tứ giác BHO_2I nội tiếp $\Rightarrow MIJ = O_2HB = 45^\circ$.		
Suy ra ΔMIJ cân tại $M \Rightarrow MI = MJ$.		
Ta có $\Delta MO_2I = \Delta MO_2H$ (g.c.g) suy ra $MI = MH$ và $O_2I = O_2H$.	0,25	
Tương tự cũng có $O_1H = O_1J$.		
Chu vi tam giác O_1HO_2 là $O_1H + HO_2 + O_1O_2 = JO_1 + O_1O_2 + O_2I = \sqrt{2}MI = \sqrt{2}MH$.		
Ta có $MH \leq R$.	0,25	
Suy ra chu vi tam giác O_1HO_2 lớn nhất bằng $\sqrt{2}R$ khi $MH = R$, hay M nằm chính giữa nửa đường tròn đường kính BC .		

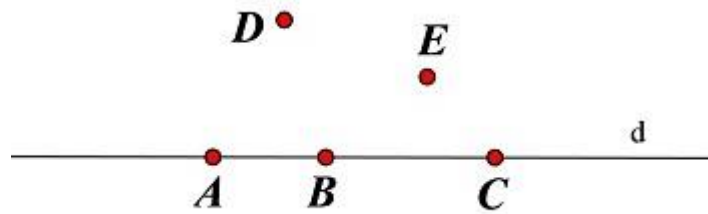
Câu 4: (1,5 điểm)

Nội dung	Điểm
a) (0,75 điểm).	
Phương trình đã cho tương đương $2x^2 - 2xy + 5y^2 - 41 = 0$. (1)	
Ta có $\Delta'_x = 82 - 9y^2 \geq 0 \Rightarrow y^2 \leq \frac{82}{9}$. Mặt khác từ (1) ta có y^2 là số lẻ, nên $y^2 \in \{1; 9\}$	0,25
Với $y = 1 \Rightarrow 2x^2 - 2x - 36 = 0 \Rightarrow x \notin \mathbb{Z}$.	
Với $y = -1 \Rightarrow 2x^2 + 2x - 36 = 0 \Rightarrow x \notin \mathbb{Z}$.	
Với $y = 3 \Rightarrow 2x^2 - 6x + 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 2. \end{cases}$	0,25

Với $y = -3 \Rightarrow 2x^2 + 6x + 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -2. \end{cases}$	
Vậy có 4 cặp số nguyên $(x; y)$ thỏa mãn là: $\{(1; 3), (2; 3), (-1; -3), (-2; -3)\}$.	0,25
b) (0,75 điểm). Đặt $n = 6q + r, r \in \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$. Khi đó $n^3 + 2019$ chia hết cho 6 khi $r^3 + 3$ chia hết cho 6. Nếu r chẵn thì $r^3 + 3$ lẻ, do đó $r^3 + 3$ không chia hết cho 6. Suy ra $r \in \{1, 3, 5\}$.	0,25
Với $r = 1 \Rightarrow r^3 + 3 = 4$ không chia hết cho 6. Với $r = 3 \Rightarrow r^3 + 3 = 30:6$. Với $r = 5 \Rightarrow r^3 + 3 = 128$ không chia hết cho 6.	0,25
Suy ra $n = 6q + 3$. Mà $0 \leq n \leq 2019 \Rightarrow 0 \leq q \leq 336$. Vậy có tất cả 337 số tự nhiên n thỏa mãn đề bài.	0,25

Câu 5: (1,5 điểm)

Nội dung	Điểm
a) (0,75 điểm). Bất đẳng thức đã cho tương đương $\frac{1}{\sqrt{a+3b}} + \frac{1}{\sqrt{b+3a}} \leq 2$. Áp dụng BĐT Cô si cho 2 số dương ta có $\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+3b}} = \sqrt{\frac{a}{a+b}} \cdot \sqrt{\frac{a+b}{a+3b}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{a}{a+b} + \frac{a+b}{a+3b} \right)$ (1) và $\frac{\sqrt{b}}{\sqrt{a+3b}} = \sqrt{\frac{1}{2}} \cdot \sqrt{\frac{2b}{a+3b}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{2b}{a+3b} \right)$. (2)	0,25
Từ (1) và (2) suy ra $\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{\sqrt{a+3b}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{3}{2} + \frac{a}{a+b} \right) \Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{a+3b}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{3}{2} + \frac{a}{a+b} \right)$. (3) Chứng minh tương tự ta cũng có $\frac{1}{\sqrt{b+3a}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{3}{2} + \frac{b}{a+b} \right)$. (4)	0,25
Từ (3) và (4) suy ra $\frac{1}{\sqrt{a+3b}} + \frac{1}{\sqrt{b+3a}} \leq 2$. (điều phải chứng minh) Dấu "=" xảy ra khi $a = b = \frac{1}{4}$.	0,25
b) (0,75 điểm). Nếu tất cả 100 điểm cùng thuộc một đường thẳng thì bài toán hiển nhiên đúng. Nếu không phải cả 100 điểm đều thẳng hàng. Ta chọn ra bốn điểm A, B, C, D mà không phải tất cả đều thẳng hàng. Theo giả thiết trong 4 điểm A, B, C, D phải có 3 điểm thẳng hàng, giả sử 3 điểm A, B, C thuộc đường thẳng d , còn điểm D nằm ngoài đường thẳng d . Ta sẽ chứng minh 96 điểm còn lại thuộc đường thẳng d bằng phương pháp phản chứng. Giả sử trong 96 điểm còn lại, tồn tại điểm E nằm ngoài đường thẳng d . Xét bốn điểm A, B, D, E phải có 3 điểm thẳng hàng. Do 3 điểm A, B, D không thẳng hàng, 3 điểm A, B, E không thẳng hàng nên 3 điểm A, D, E thẳng hàng hoặc 3 điểm B, D, E thẳng hàng.	0,25

Trường hợp 3 điểm A, D, E thẳng hàng thì 3 điểm B, D, E không thẳng hàng, 3 điểm C, D, E không thẳng hàng, do đó trong 4 điểm B, C, D, E không có 3 điểm nào thẳng hàng, trái với giả thiết.

Trong trường hợp B, D, E thẳng hàng thì tương tự, trong 4 điểm A, C, D, E không có 3 điểm nào thẳng hàng, trái với giả thiết. 0,25

Như vậy ngoài 3 điểm A, B, C thuộc đường thẳng d , phải có 96 điểm nữa cùng thuộc d .
 Bài toán được chứng minh.

Chú ý:

- Nếu thí sinh làm đúng, cách giải khác với đáp án, phù hợp kiến thức của chương trình THCS thì tổ chấm thống nhất cho điểm thành phần đảm bảo tổng điểm như hướng dẫn quy định.
- Tổng điểm toàn bài không làm tròn.

----- HẾT -----